



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 249/2021-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou BODA LEGAL, s. r. o., Jána Smreka 3, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Juraj Bod'a, proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 12 C 285/2015-56 z 5. apríla 2016 a proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 12 C 285/2015-108 z 8. februára 2021 takto

### **r o z h o d o l :**

1. Ústavnú sťažnosť v časti, ktorá smeruje proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 12 C 285/2015-108 z 8. februára 2021, **p r i j í m a** na ďalšie konanie.
2. Vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 12 C 285/2015-56 z 5. apríla 2016 **o d k l a d á** do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej.
3. Ústavnú sťažnosť vo zvyšnej časti **o d m i e t a**.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľa**

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. apríla 2021 elektronicky a 28. apríla 2021 písomne (osobne do podateľne) domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom a uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie navrhuje zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia.
2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh, napadnutých rozhodnutí a súdnych spisov vzťahujúcich sa na predmetné konanie vyplýva, že Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 285/2015 o návrhu holandskej obchodnej spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „žalobca“), doručenom súdu 5. augusta 2015, na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 1 417,64 eur s príslušenstvom (ďalej len „žaloba“) vydal 5. apríla

2016 napadnutý rozsudok, ktorým zaviazal sťažovateľa ako žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu s príslušenstvom z titulu úverovej zmluvy uzatvorenej 17. mája 2003 medzi právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou [REDAKOVANÉ], ako veriteľom a sťažovateľom ako dlžníkom, a nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 286,92 eur.

3. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti tvrdí, že o vydaní napadnutého rozsudku sa dozvedel až na základe upovedomenia súdneho exekútora o začatí exekúcie č. EX 3059/16 z 3. decembra 2020, ktoré mu bolo doručené 14. decembra 2020, a s jeho obsahom sa oboznámil až 22. decembra 2020 pri nahliadnutí do exekučného spisu. Predmetné exekučné konanie je vedené okresným súdom pod sp. zn. 12 Er 486/2016 v prospech oprávneného, holandskej obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], ako právneho nástupcu žalobcu, proti sťažovateľovi ako povinnému. Súdny exekútor vykonáva exekúciu príkázaním pohľadávky z účtu v banke, zrážkou z dávok sociálneho poistenia (starobného dôchodku) a predajom nehnuteľností v podielovom vlastníctve sťažovateľa.

4. Sťažovateľ poukazuje na to, že okresný súd prejednal žalobu a vo veci rozhodol na pojednávaní bez jeho účasti, ako aj bez účasti žalobcu napriek skutočnosti, že žalobca si nesplnil poplatkovú povinnosť a súdny poplatok napriek výzve súdu neuhradil v stanovenej sume. Okresný súd mal podľa sťažovateľa konanie zastaviť z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienok konania (nezaplatenie súdneho poplatku) a keď tak neučinil, konal v rozpore s vtedy platným procesným predpisom [Občianskym súdnym poriadkom účinný do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“)], konkrétne s § 103 a § 104 OSP.

5. Podľa názoru sťažovateľa je konanie o žalobe spotrebiteľským sporom, na ktorý sa v čase vydania napadnutého rozsudku aplikovalo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 26. septembra 2018 (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“). Okresný súd rozhodol v prospech žalobcu napriek tomu, že podľa sťažovateľa žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu a ani oprávnenie jeho právneho zástupcu zastupovať žalobcu v súdnom konaní, čím okresný súd postupoval v rozpore s § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, keď neprihliadol na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, t. j. žalobcu voči sťažovateľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ (sťažovateľ) týchto skutočností dovoľával.

6. V ďalšom okruhu námietok sťažovateľ prezentuje názor, že okresný súd vydaním napadnutého rozsudku (z obsahu ktorého je podľa názoru sťažovateľa zrejmé, že svojím charakterom je rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b OSP) v konaní, ktoré je spotrebiteľským sporom, postupoval v rozpore s § 153b ods. 5 OSP.

7. Za zásadné pochybenie však sťažovateľ považuje tú skutočnosť, že okresný súd mu nikdy nedoručoval a ani sa nepokúsil doručiť akúkoľvek písomnosť na adresu jeho bydliska uvedenú žalobcom v žalobe ([REDAKOVANÉ]), na ktorej sa v tom čase skutočne aj zdržiaval, ale žalobu, výzvu na vyjadrenie sa k žalobe, predvolanie na pojednávanie konané 5. apríla 2016 a napokon aj napadnutý rozsudok mu doručil tzv. náhradným doručením, t. j. upoznením o doručení písomnosti zverejneným na úradnej tabuli mesta Zvolen. Okresný súd totiž lustráciou v registri obyvateľov vykonanou po doručení žaloby zistil, že sťažovateľ má trvalý pobyt evidovaný v meste Zvolen (bez uvedenia konkrétnej adresy), a preto postupoval v zmysle § 47 ods. 2 OSP

v spojení s § 5 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o hlásení pobytu“) a ako adresu sťažovateľa na účely doručovania písomností považoval adresu sídla mestského úradu mesta Zvolen.

8. Napadnutý rozsudok je opatrený odtlačkom pečiatky okresného súdu vyznačujúcej právoplatnosť 4. júna 2016 a vykonateľnosť 8. júna 2016, pričom k vyznačeniu došlo (podľa dátumovej pečiatky) 13. júna 2016, keďže okresný súd bol toho názoru, že napadnutý rozsudok bol sťažovateľovi riadne doručený 19. mája 2016 (dňom, keď sa zásielka vrátila súdu).

9. Sťažovateľ poukazuje na tú skutočnosť, že okresný súd po vydaní napadnutého rozsudku vykonal 19. mája 2016 lustráciu v systéme Sociálnej poisťovne a zistil, že sťažovateľ má bydlisko na adrese [REDAKOVANÉ], teda na adrese totožnej, ktorú žalobca uviedol v žalobe. Navyše, okresný súd listom z 24. mája 2016 požiadal Sociálnu poisťovňu o oznámenie adresy sťažovateľa, na ktorú mu je vyplácaný predčasný starobný dôchodok, na ktorú žiadosť Sociálna poisťovňa podaním doručeným okresnému súdu 9. júna 2016 oznámila, že sťažovateľovi bytom [REDAKOVANÉ], poukazuje dôchodok na účet v banke.

10. Sťažovateľ je toho názoru, že napadnutý rozsudok nikdy nenadobudol a ani nemohol nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť a exekúcia je proti nemu vedená nezákonne.

11. Sťažovateľ uvádza, že mu v dôsledku nečinnosti súdu v exekučnom konaní, keď žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená 18. novembra 2016 a okresný súd poverenie vydal až 28. januára 2020, uplynula prekluzívna lehota na podanie žaloby na obnovu konania. Vzhľadom na to sťažovateľ podal 29. decembra 2020 návrh na zrušenie napadnutého rozsudku ako rozsudku pre zmeškanie podľa § 277 zákona Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) v spojení s § 470 ods. 1 CSP, o ktorom súd dosiaľ nerozhodol. Zároveň v prebiehajúcom exekučnom konaní sťažovateľ podal 28. decembra 2020 námietky proti exekúcii, o ktorých okresný súd taktiež dosiaľ nerozhodol, pričom obsahom podania je aj návrh na odklad exekúcie a návrh na zastavenie exekúcie.

12. Ďalším podaním doručeným súdu 7. januára 2021 sťažovateľ požiadal o doručenie rovnopisu napadnutého rozsudku, keďže tvrdí, že mu nikdy nebol riadne doručený, pričom nahliadnutie do súdneho spisu a oboznámenie sa s jeho obsahom nemožno považovať za doručenie v súlade s procesnými predpismi.

13. Obsahom podania, ktorým sťažovateľ požiadal o doručenie napadnutého rozsudku, bol aj návrh na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania podľa § 122 CSP. Svoj návrh odôvodnil tým, že sa následkom nesprávneho a nezákonného procesného postupu okresného súdu v predmetnom konaní dozvedel o existencii a obsahu napadnutého rozsudku až v čase bežiackej exekúcie vedenej na jeho základe, čím bol sťažovateľ vylúčený z úkonu (podania odvolania), ktorý mu patrí. Z opatrnosti sťažovateľ s podaným návrhom spojil aj zmeškaný úkon a podal proti napadnutému rozsudku odvolanie (spoločne v jednom podaní, pozn.).

14. Okresný súd napadnutým uznesením, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 23. februára 2021, jeho návrh na odpustenie zmeškania lehoty zamietol z dôvodu nepreukázania splnenia podmienky ospravedliteľného objektívneho dôvodu. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd konštatoval, že v danom prípade nedošlo k procesnému pochybeniu súdu, keďže rozsudok

bol sťažovateľovi doručený v zmysle platných procesných predpisov. Okresný súd uzavrel, že neoboznámenie sa s obsahom predmetného rozsudku bolo spôsobené vlastným konaním, resp. nekonaním sťažovateľa, keďže predmetný rozsudok neprevzal, pričom mal možnosť sa so zásielkou oboznámiť, ak by postupoval v zmysle zákona a vzhľadom na adresu trvalého pobytu by spôsobom určeným zákonom o hlásení pobytu preberal zásielky.

15. Sťažovateľ zároveň v ústavnej sťažnosti navrhuje podľa § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku okresného súdu, čo odôvodňuje hrozbou závažnej ujmy na jeho majetku, pričom zdôrazňuje, že napriek tomu, že napadnutý rozsudok nie je formálne vykonateľný, je na jeho základe vedená exekúcia a exekútor už reálne zasahuje do majetku sťažovateľa, ktorého jediným príjmom je starobný dôchodok, čím dochádza k zásahu do jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy.

## II.

### **Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti**

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľa označených v bode 1 tohto uznesenia napadnutým rozsudkom okresného súdu, ktorým bolo žalobe v plnom rozsahu vyhovené, a napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti napadnutému rozsudku.

17. Porušenie svojich práv vidí sťažovateľ v tom, že okresný súd mu riadne nedoručil napadnutý rozsudok, ten nenadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť a aj napriek tomu je na jeho základe vedená exekúcia, a ďalej v tom, že okresný súd sa v napadnutom uznesení nevysporiadal s podstatnou skutočnosťou, a tou je otázka doručenia napadnutého rozsudku na adresu bydliska (miesta, kde sa zdržuje) podľa § 46 a 47 ods. 2 OSP.

18. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

#### **II.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces napadnutým uznesením okresného súdu:**

19. Ústavný súd zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých bude potrebné posúdiť v konaní vo veci samej, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti prijal na ďalšie konanie podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku uznesenia).

20. V ďalšom konaní bude ústavný súd predovšetkým skúmať, (i) či sa okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia vysporiadal s podstatnými námietkami sťažovateľa uplatnenými v jeho návrhu podanom podľa § 122 CSP, (ii) či okresný súd zohľadnil zákonný predpoklad pre svoje

rozhodovanie, ktorým je riadne doručenie rozhodnutia súdu, ku ktorému žiada strana sporu navrátenie lehoty, (iii) či okresný súd pri svojom rozhodovaní spoľahlivo zistil, či vôbec sťažovateľovi začala plynúť lehota na podanie odvolania a (iv) či možno považovať napadnuté uznesenie za ústavne udržateľné.

21. V konaní o prijatej ústavnej sťažnosti ústavný súd následne rozhodne aj o ďalších požiadavkách sťažovateľa uplatnených v petite ústavnej sťažnosti.

## **II.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces napadnutým rozsudkom okresného súdu:**

22. Vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu ústavný súd konštatuje, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity.

23. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Z tohto princípu vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (III. ÚS 152/03, I. ÚS 269/06, IV. ÚS 115/07, II. ÚS 585/2018, II. ÚS 273/2019).

24. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu je prípustné odvolanie podľa § 355 ods. 1 v spojení s § 470 ods. 1 CSP, čo už napokon sťažovateľ aj podal, o ktorom je oprávnený a aj povinný rozhodnúť Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v odvolacom konaní. Právomoc krajského súdu, ktorý bude o odvolaní sťažovateľa rozhodovať, v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodovať o tomto rozsudku, keďže odvolanie v tomto prípade predstavuje účinný opravný prostriedok ochrany práv sťažovateľa.

25. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní túto časť ústavnej sťažnosti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku uznesenia).

## **II.3. K návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku okresného súdu**

26. Sťažovateľ svoj návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku okresného súdu odôvodnil skutočnosťami uvedenými v bode 15 v spojení s bodom 3 tohto uznesenia.

27. Ústavný súd, majúci na zreteli ujmu, ktorá by sťažovateľovi mohla vzniknúť výkonom napadnutého rozsudku okresného súdu v pomere k ujme, ktorá môže vzniknúť tretím osobám pri odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, je toho názoru, že podmienky ustanovené v § 129 zákona o ústavnom súde sú vzhľadom na sťažnostnú argumentáciu splnené. Aj keď existuje

dôvodná pochybnosť, že napadnutý rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť a bude ešte predmetom posúdenia zo strany krajského súdu v odvolacom konaní (bod 24 tohto uznesenia), pre rozhodnutie o návrhu sťažovateľa je podstatné, že sa vyznačená právoplatnosť a vykonateľnosť napadnutého rozsudku môže prejavovať (a už sa aj prejavila) priamo vo sfére práv sťažovateľa, ktorých porušenie namieta ústavnou sťažnosťou.

28. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené dospel k záveru, že sťažovateľ osvedčil existenciu predpokladov na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku okresného súdu a že jeho návrh nie je v rozpore s verejným záujmom, a preto návrhu sťažovateľa vyhovel (bod 2 výroku uznesenia).

29. Odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku okresného súdu zaniká podľa § 131 zákona o ústavnom súde, a teda najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o jeho skoršom zrušení.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 15. júna 2021**

**Rastislav Kaššák**  
**predseda senátu**